

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-143.2019.12>

УДК 37.091.33:811.111-028.31

Качанов В. І., Деревянко М. М.

СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Постійно зростаючі потреби у здійсненні іншомовної комунікації англійською мовою як мовою міжнародного спілкування викликали потребу в удосконаленні існуючих і використанні нових підходів у процесі навчання англійської мови. При цьому методичні підходи до читання, як одного з чотирьох основних видів мовленнєвої діяльності також змінюються, зокрема завдяки активному розвитку сучасних інформаційних технологій.

У статті розглянуто сучасні методичні підходи щодо розвитку навичок читання англійською мовою. Наголошено на ролі англійської мови в процесі глобалізації, яка і спричинила зростання потреби в здійсненні іншомовної комунікації. Проведено аналіз сучасних методичних підходів щодо розвитку навичок читання англійською мовою, а також їх переваг та недоліків. Особлива увага приділена проведенню занять у формі читацького театру, з використанням комунікативного підходу, основною метою якого є розвиток навичок читання англійською мовою як одного з основних видів мовленнєвої діяльності за допомогою застосування різних прийомів і способів, які сприяють успішному здійсненню акту іншомовної комунікації.

Зважаючи на постійне зростання інтересу до вивчення іноземних мов та бурхливий розвиток інформаційних технологій, набуває особливої актуальності питання дистанційного навчання іноземної мови, використання мобільних пристроїв (телефонів та планшетів). Також у статті визначено напрямки подальших перспективних досліджень.

Ключові слова: *сучасні методичні підходи, викладання англійської мови, комунікативний підхід, вміння та навички з читання англійською мовою, “читацький театр”, дистанційне навчання, цільова мова, платформа дистанційного навчання Moodle.*

Проблема вивчення іноземних мов як складової міжкультурної комунікації загалом і в освітньому просторі зокрема набуває особливої актуальності з огляду на глобалізацію в усіх сферах життєдіяльності, яка і спричинила зростання потреби в здійсненні іншомовної комунікації [1, с. 2].

Дослідження, проведене Британською Радою в 2013 році, показує, що англійською мовою розмовляють близько 25% людей в усьому світу, а це означає, що кожен четвертий житель на планеті використовує англійську мову як засіб міжкультурної комунікації. Дослідники прогнозують, що до 2020 року кількість користувачів англійської мови збільшиться ще на 12% і буде становити близько 2 млрд людей [2].

Також необхідно зауважити, що володіння іноземною мовою є важливим фактором на ринку праці. Так, більше половини опитаних роботодавців зауважили, що для зростання і розширення бізнесу їхні робітники повинні володіти англійською мовою [2].

Водночас постійно зростаючі потреби у здійсненні іншомовної комунікації англійською мовою як мовою міжнародного спілкування, викликали потребу в удосконаленні існуючих і використанні нових підходів в процесі навчання англійської мови. При цьому, методичні підходи до читання, як одного з чотирьох

основних видів мовленнєвої діяльності також змінюються, зокрема завдяки активному розвитку сучасних інформаційних технологій [2].

В Україні питання методики викладання навчання (розвитку) навичок читання іноземною мовою, як складової іншомовної компетенції були розглянуті в роботах С. Ю. Ніколаєвої [3, 4]. У її працях розглянуто [3, 4]:

- суть читання та його психофізіологічні механізми;
- характер текстів;
- труднощі навчання читання іноземною мовою;
- навчання техніки читання;
- типові вправи для навчання техніки читання;
- навчання читанню як виду мовленнєвої діяльності;
- класифікація видів читання за комунікативними цілями та етапи роботи з текстом для читання.

Але зважаючи на постійне зростання інтересу до вивчення іноземних мов та бурхливий розвиток інформаційних технологій, набуває особливої актуальності питання дистанційного навчання іноземної мови, використання мобільних пристроїв (телефонів та планшетів), а також нових методичних підходів у навчанні іноземної мови взагалі, і читання зокрема.

Метою статті є аналіз сучасних методичних підходів щодо розвитку навичок читання англійською мовою, а також визначення напрямків подальших перспективних досліджень з метою підвищення їх якості та ефективності.

Одним із найбільш поширених серед сучасних методів розвитку вмінь та навичок з читання англійською мовою є комунікативний підхід. Комунікативне навчання англійської мови (комунікативний метод) – це метод навчання, який розглядає використання мовленнєвої комунікації одночасно як основний засіб і мету навчання [5-11]. Він є одним з найбільш сучасних і популярних методів навчання іншомовної компетенції. Метою комунікативного підходу, на відміну від лексико-граматичного методу, в якому головний пріоритет надається навчанню граматичній компетенції, є формування у студентів вмінь та навичок здійснювати мовленнєву комунікацію цільовою (англійською) мовою з основних видів мовленнєвої діяльності, зокрема і з читання [5-11]. З цією метою використовуються такі способи навчання [10]:

- рольові ігри;
- інтерв'ю;
- робота в парах та міні групах;
- вправи на заповнення пропусків;
- обґрунтування своєї думки;
- вільне спілкування між студентами за темою тексту.

Основною метою застосування комунікативного підходу в читанні є розвиток навичок читання англійською мовою як одного з основних видів мовленнєвої діяльності за допомогою застосування різних прийомів і способів, які сприяють успішному здійсненню акту іншомовної комунікації [12]. З цією метою під час відпрацювання вмінь та навичок з читання процес читання тексту розбивається на етапи, під час яких студенти мають виконати завдання перед читанням тексту (“pre-reading” task), у процесі читання (“while-reading” task) та після прочитання тексту (“post-reading” task) [12].

Завдання, які виконуються перед читанням тексту ("pre-reading" task), мають на меті допомогти студентам покращити обізнаність щодо того матеріалу, який вони збираються читати на занятті, завдяки чому у них покращується загальне розуміння прочитаного тексту [12]. До такого типу завдань відносяться [12]:

- робота в парах, розповідь партнеру що ти знаєш стосовно теми тексту;
- робота в парах, питання та відповіді стосовно теми тексту;
- робота в групі, визначення можливого змісту тексту за його назвою;
- опис зображення в тексті (якщо воно є) і визначення можливого змісту тексту;
- читання першого параграфу і робота в парах, щодо визначення можливого продовження тексту.

Метою виконання завдання у процесі читання ("while-reading" task) є покращення рівня усвідомлення прочитаного матеріалу. Це досягається завдяки роботі в міні-групах. При цьому [12]:

- студенти розподіляються на міні-групи по чотири студенти в кожній;
- текст розрізається на чотири частини і кожен студент отримує одну частину;
- кожна міні-група отримує набір запитань до тексту;
- кожен студент читає лише його/її частину тексту;
- зачитуються питання і студенти відповідають лише на ті з них, що стосуються його/її частини тексту;
- після виконання завдання всіма міні-групами, доцільно порівняти відповіді між ними.

Основною перевагою такого типу завдань є їх комунікативна спрямованість, адже жоден студент немає повного тексту, а отже для його повного розуміння вони повинні працювати спільно [12].

Завдання в процесі читання ("while-reading" task) поступово переходять на етап виконання завдань після прочитання тексту ("post-reading" task). Завдання після прочитання тексту передбачають [12]:

- обговорення прочитаного тексту в групі, міні-групах або в парах;
- узагальнення прочитаного;
- рецензування тексту;
- виконання наступних завдань з говоріння, які базуються на матеріалах прочитаного тексту або пов'язані з ним;
- повторення та закріплення нової лексики, яка використовувалася в тексті (пояснення значення нових слів (виразів) англійською мовою, зіставлення нових слів (виразів) та їх значень ("matching task")).

Також ефективним методичним прийомом щодо покращення мовленнєвої компетенції з читання є повторне читання базового тексту для розділу в підручнику [13]. По-перше, повторне читання тексту корисне для кращого розуміння прочитаного, якщо студенти не зрозуміли текст після першого читання. По-друге, в тексті зазвичай вводиться нова лексика, а отже друге читання допомагає студентам зрозуміти лексику, виходячи з контексту, що покращує ефективність навчання і швидкість читання [13]. Але основним недоліком другого або третього повторного читання одного і того ж тексту може бути втрата цікавості.

З метою збереження зацікавленості студентів під час повторного читання, крім завдань, які подані в базовому підручнику, можна використати такі підходи [13]:

- підготувати додаткові питання до тексту;
- назвати фразу або речення і дати завдання студентам знайти їх, швидко переглядаючи текст;
- назвати фразу або речення рідною мовою і дати завдання студентам знайти їх в англomовному тексті;
- узагальнення змісту прочитаного рідною мовою;
- узагальнення змісту прочитаного англійською мовою;
- придумати альтернативний заголовок до тексту;
- студенти працюють в парах, розробляють свої питання до тексту а потім задають ці питання іншій парі і дають відповіді на їхні питання;
- студенти повинні назвати десять ключових слів (фраз) тексту;
- студенти повинні визначити найбільш важливе речення в тексті і обґрунтувати свою думку;
- переписати текст в іншому стилі (більш формальному / більш неформальному);
- переписати текст в іншому форматі (у вигляді діалогу або листа / email);
- написати декілька питань, які студенти хотіли б запитати у автора;
- написати критичний відгук на текст;
- переписати текст, використовуючи ситуацію, яка так чи інакше пов'язана зі студентом або його знайомими.

Останнім часом набув широкого поширення читацький театр (“Reader’s theater”) – один з нових підходів щодо покращення швидкості читання і говоріння за допомогою участі студентів у виставі. Суть методу полягає у виразному читанні вголос ролі у виставі без вивчення слів на пам’ять, без костюмів та сцени [14]. З цією метою студенти розподіляються по міні-групах (залежно від кількості персонажів у виставі) і читають свої слова виразно, інтерпретуючи роль відповідно до персонального бачення, використовуючи мову тіла, міміку і жести. Однією з обов’язкових умов цього способу навчання є багаторазове виконання вистави. При цьому робота в умовах міні-груп зменшує напруження, а командний дух і намагання бути частиною команди заохочує ініціативу і сприяє покращенню швидкості читання і говоріння [15, 16].

Крім того, виразне виконання діалогів сприяє більш тісній роботі з текстом, для того щоб інтерпретувати значення прочитаного в слова та емоції того чи іншого персонажу, завдяки чому покращується знання лексики, розуміння прочитаного і здатність запам’ятовувати [15, 16]. Ще однією позитивною рисою читацького театру є те, що він заохочує до читання студентів, яким з тієї чи іншої причини не дуже подобається цей вид мовленнєвої діяльності. Крім того, студенти, граючи у виставі, яка базується на культурі та історії країни, мова якої вивчається, ознайомлюються з ними, або поглиблюють свої знання щодо цих важливих елементів вивчення іноземної мови [15]. Структура діалогів під час проведення занять у формі “читацького театру” сприяє покращенню вмінь та навичок з читання англійською мовою [15].

Також необхідно зауважити, що перевагою “читацького театру” для викладачів є те, що на підготовку заняття у такому форматі не потрібно витратити

багато часу. Основне завдання – знайти цікаву виставу і, якщо такий вид заняття проводиться вперше, ознайомити студентів з порядком його проведення [15].

Отже, “читацький театр” має такі переваги [17]:

- покращує вміння і навички студентів з двох основних видів мовленнєвої діяльності (читання і говоріння);
- заохочує креативність;
- допомагає студентам відпрацьовувати діалоги з природною швидкістю, використовуючи вираз обличчя, жести і мову тіла;
- допомагає студентам відчувати впевненість;
- одночасно забезпечує участь усіх студентів, завдяки чому досягається комунікативна складова заняття;
- не потребує ніяких декорацій та костюмів;
- передбачає мінімальне залучення викладача (його завдання розподілити персонажів і в разі потреби допомагати студентам);
- не потребує вивчення слів напам'ять.

Для успішного проведення заняття у форматі “читацького театру” необхідно [17]:

- вибрати виставу з великою кількістю цікавих діалогів;
- заняття потрібно починати повільно, щоб дати змогу студентам почувати себе комфортно під час навчання у новому для них форматі;
- змодельювати роль кожного персонажу у виставі і співвіднести її з кожним виконавцем (студентом);
- розподілити ролі.

У разі необхідності, з вистави можна видалити несуттєві сцени і переробити (доопрацювати) слова персонажів (у випадку, якщо це буде сприяти кращому виконанню тієї чи іншої ролі студентами). Необхідно підкреслити, що цей вид діяльності обов'язково повинен виконуватися лише у міні-групах і декілька разів [16, 17].

Що стосується підходів до вибору вистави, тут необхідно врахувати наступне [17]: вся робота будується навколо гарного, цікавого тексту, в якому наявні цікаві персонажі, зрозумілий сюжет, який студенти грають з задоволенням і лексика якого відповідає рівню володіння студентами іноземною мовою. Читацький театр, завдяки багаторазовому повторенню, дає змогу студентам відчувати всі нюанси того чи іншого персонажа або сцени у виставі, що робить гру “живою”, природною [16, 17].

Таким чином, найбільш відповідними для використання на заняттях у вигляді читацького театру є:

- короткі вистави, які мають невелику кількість сцен, а кожний персонаж має невелику кількість слів;
- вистави, які мають декілька персонажів з великою кількістю жартів;
- вистави, в яких використовуються пісні;
- міні-вистави, які складаються з однієї-двох сцен і базуються на творах, з якими знайомі студенти [16, 17].

Дистанційне навчання відкриває нові можливості в навчанні англійської мови загалом, і читання, як одного з основних мовленнєвих вмінь, зокрема [18]. Перевагами дистанційного способу навчання у формуванні вмінь та навичок читання англійською мовою є: мобільність (можливість навчатися незалежно від місця перебування та часу); можливість приділяти більшу увагу кожному студенту;

створення інтерактивного навчального середовища. Основними сучасними інформаційними технологіями, які дають можливість дистанційно покращувати вміння та навички читання англійською мовою є платформа дистанційного навчання Moodle, соціальні мережі та інші [18].

Платформа дистанційного навчання Moodle для формування вмінь та навичок читання англійською мовою може використовуватися як додатковий елемент між он-лайн сесіями, або заняттями в аудиторії. Вона забезпечує можливість розміщення викладачем текстів з читання англійською мовою та доступ до них студентів у визначений час, розробку різних видів завдань до текстів, здійснення викладачем он-лайн обговорення зі студентами навчальних матеріалів дає можливість ставити питання та отримувати відповіді, організувати самостійну роботу, проводити поточний та підсумковий контроль знань [18].

Бурхливий розвиток сучасних інформаційних технологій суттєво впливає на процес здобуття іншомовної компетенції. Так, мобільні телефони та планшети забезпечують додаткові можливості у вивченні іноземних мов загалом і англійської мови, зокрема. Перевагами їх використання для формування вмінь та навичок читання англійською мовою є мобільність, інтерактивність, можливість здійснення відеозв'язку, доступ як до навчальних он-лайн ресурсів за рівнями володіння іноземною мовою та відповідним тематичним розподілом, так і до автентичних текстів англійською мовою [19]. Також сучасні мобільні телефони та планшети дають можливість студентам створювати своє навчальне середовище: читати літературу та електронні засоби масової інформації, використовувати сучасні електронні словники, які мають функцію перевірки правильності вимови слів цільовою (англійською) мовою, використовувати мобільні додатки та програми, які забезпечують можливість студентам створювати свої особисті словники, додавати вибрані ними слова та їх періодичне повторення [19].

Для викладачів англійської мови використання мобільних пристроїв також відкриває широкий набір можливостей для розвитку студентами вмінь та навичок читання англійською мовою: використання мобільних додатків для створення групових чатів, можливість швидко створювати різні види навчальних матеріалів або використовувати автентичні тексти англійською мовою та ділитися ними зі студентами, робити посилання на різні он-лайн ресурси, організувати обговорення навчальних матеріалів та ін. [12, 19].

Отже, глобалізація всіх сфер життєдіяльності, розвиток Інтернету та сучасних інформаційних технологій, спричинили виникнення зацікавленості у вивченні англійської мови загалом і читання як одного з основних видів мовленнєвої діяльності зокрема. При цьому сучасні методичні підходи для покращення студентами вмінь та навичок читання англійською мовою (такі як комунікативний підхід, дистанційний метод навчання англійської мови, використання сучасних інформаційних технологій та “читацький театр”) широко застосовуються в процесі вивчення англійської мови, але потребують подальшого дослідження.

Використана література:

1. Jack C. Richards. *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. P. 2-3.
2. [Electronic resource]. Regime of access: <https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/english-effect-report-v2.pdf>.
3. Ніколаєва С. Ю. *Основи сучасної методики викладання іноземної мови*. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
4. *Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник / С. Ю. Ніколаєва., О. Б. Бігич, Н. О. Бражчик [та ін.]*. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. [Electronic resource]. Regime of access : https://en.wikipedia.org/wiki/Language_pedagogy.
6. [Electronic resource]. Regime of access : <http://ontesolteacherscorner.com/CommunicativeTasksAndTheLanguageCurriculum.pdf>.
7. [Electronic resource]. Regime of access : <https://static.cambridge.org/resource/id/urn:cambridge.org:id:binary:20170224075738467-0497:S0272263198234061:S027226319800406Xa.pdf>.
8. Bax S. The end of CLT: a context approach to language teaching. *ELT Journal*. 2003. P. 278-287.
9. [Electronic resource]. Regime of access : https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/F044%20ELT-44%20The%20Practice%20of%20Communicative%20Teaching_v3.pdf.
10. [Electronic resource]. Regime of access : https://en.wikipedia.org/wiki/Communicative_language_teaching.
11. [Electronic resource]. Regime of access : <http://seas3.elte.hu/coursematerial/HalapiMagdolna/Swan2.pdf>.
12. [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/making-reading-communicative>.
13. Penny Ur's 100 Teaching tips. Cambridge : Cambridge University Press, 2016. 132 p.
14. [Electronic resource]. Regime of access : <http://www.aaronshp.com/rt/index.html>.
15. [Electronic resource]. Regime of access : https://www.educationworld.com/a_curr/profdev/profdev082.shtml.
16. [Electronic resource]. Regime of access : https://en.wikipedia.org/wiki/Reader%27s_theatre.
17. [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-plays-language-class>.
18. [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/teaching-english-online-opportunities-pitfalls>.
19. [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/teaching-tips-how-students-can-use-mobiles-to-learn-english>.

References:

- [1] Jack C. Richards. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge : Cambridge University Press. P. 2-3.
- [2] [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/english-effect-report-v2.pdf>.
- [3] Nikolaieva S. Iu. (2008). *Osnovy suchasnoi metodyky vykladannia inozemnoi movy*. Kyiv : Lenvit. 285 s.
- [4] (2002). *Metodyka vykladannia inozemnykh mov u serednikh navchalnykh zakladakh : pidruchnyk / S. Iu. Nikolaieva, O. B. Bihych, N. O. Brazhnyk [ta in.]*. Kyiv : Lenvit. 328 s.
- [5] [Electronic resource]. Regime of access: https://en.wikipedia.org/wiki/Language_pedagogy.
- [6] [Electronic resource]. Regime of access : <http://ontesolteacherscorner.com/CommunicativeTasksAndTheLanguageCurriculum.pdf>.
- [7] [Electronic resource]. Regime of access : <https://static.cambridge.org/resource/id/urn:cambridge.org:id:binary:20170224075738467-0497:S0272263198234061:S027226319800406Xa.pdf>.
- [8] Bax S. (2003). The end of CLT: a context approach to language teaching. *ELT Journal*. P. 278–287.
- [9] [Electronic resource]. Regime of access : https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/F044%20ELT-44%20The%20Practice%20of%20Communicative%20Teaching_v3.pdf.
- [10] [Electronic resource]. Regime of access : https://en.wikipedia.org/wiki/Communicative_language_teaching.
- [11] [Electronic resource]. Regime of access : <http://seas3.elte.hu/coursematerial/HalapiMagdolna/Swan2.pdf>.

- [12] [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/making-reading-communicative>.
- [13] (2016). Penny Urs 100 Teaching tips. Cambridge : Cambridge University Press. – 132 p.
- [14] [Electronic resource]. Regime of access : <http://www.aaronsherp.com/rt/index.html>.
- [15] [Electronic resource]. Regime of access : https://www.educationworld.com/a_curr/profdev/profdev082.shtml.
- [16] [Electronic resource]. Regime of access : https://en.wikipedia.org/wiki/Reader%27s_theatre.
- [17] [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-plays-language-class>.
- [18] [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/teaching-english-online-opportunities-pitfalls>.
- [19] [Electronic resource]. Regime of access : <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/teaching-tips-how-students-can-use-mobiles-to-learn-english>.

КАЧАНОВ В. І., ДЕРЕВЯНКО М. М. Современные методические приемы в развитии навыков чтения на английском языке.

Постоянно возрастающая необходимость в осуществлении иноязычной коммуникации на английском языке – языке международного общения обусловила возникновение потребности в усовершенствовании существующих и использовании новых подходов в процессе обучения английскому языку. При этом методические подходы к чтению, как одного из четырех основных видов речевой деятельности также меняются, в частности благодаря активному развитию современных информационных технологий.

В статье рассмотрены современные методические приемы по развитию умений и навыков чтения на английском языке. Отмечена роль английского языка в процессе глобализации, которая и вызвала необходимость в осуществлении иноязычной коммуникации. Особое внимание обращено на коммуникативный метод изучения иностранных языков, основной целью которого является развитие навыков чтения на английском языке как одного из основных видов речевой деятельности с помощью применения разных приемов и образов, которые способствуют успешному осуществлению акта иноязычной коммуникации.

Принимая во внимание постоянный рост интереса к изучению иностранных языков и бурное развитие информационных технологий, особенно актуальным становится вопрос дистанционного обучения иностранному языку, использованию мобильных устройств (телефонов и планшетов). А также в статье определены направления последующих перспективных исследований.

Ключевые слова: современные методические приемы для улучшения умений и навыков чтения на английском языке, преподавание английского языка, коммуникативный метод, дистанционное обучение, “читательский театр”, язык изучения, современные информационные технологии, платформа дистанционного обучения Moodle.

KACHANOV V., DEREVIANKO M. Modern approaches in developing reading skills of english language.

The constantly growing need for foreign language communication in English as a language of international communication has called for improved existing and the use of new approaches in the learning of English. At the same time, methodological approaches to reading, as one of the four main types of speech activity, are also changing, in particular due to the active development of modern information technologies.

The article discusses modern teaching methods for developing reading and writing skills in English. The role of the English language in the globalization process, which caused the need for the implementation of foreign language communication, is noted. Particular attention is paid to the communicative method of studying foreign languages, the main purpose of which is to develop reading skills in English as one of the main types of speech activity through the use of different techniques and images that contribute to the successful implementation of the act of foreign language communication.

Taking into account the constant growth of interest in the study of foreign languages and the

rapid development of information technologies, the issue of distance learning a foreign language and the use of mobile devices (phones and tablets) becomes especially urgent. And also in the article the directions of subsequent prospective studies are determined.

Keywords: *modern approaches in developing reading skills of English language, teaching English language, communicative approach, distance learning, "Reader's theater", target language, modern information technology, learning management system Moodle.*

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-143.2019.13>

УДКУДК 378.147:[378.4:62](045)

Кокарєва А. М.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

У статті розглянуто особливості упровадження інноваційних освітніх технологій у професійну підготовку майбутніх інженерів. Висвітлено проблему інноватизації освіти, яка буде вирішена не лише за сприяння адміністрації університету, але й за бажання та можливостей викладача включити студента у даний процес; викладач відіграє у процесі інноватизації важливу роль тьютора, який враховує індивідуально-психологічні особливості кожного студента та вносить корективи в освітній процес. Зазначено, що важливою складовою ланкою навчальної діяльності студентів є формування практичних навичок застосування інноваційних технологій у майбутній професійній діяльності.

Доводиться, що застосування інноваційних технологій у підготовці майбутніх інженерів полегшує: моделювання пошуку як віддалених або віртуальних лабораторій в Інтернеті, що забезпечує відносно недорогий гнучкий доступ до досвіду навчання; міжнародну співпрацю, подолання географічних бар'єрів та уроків. Вони дають студентам уявлення про інші культури та досвід; формувальне оцінювання в реальному часі та на основі навичок. Таким чином, це може забезпечити активну участь більшої кількості студентів у дискусіях. Підтримка технологій дозволяє контролювати розвиток навичок, ніж це можливо без технологій; електронне навчання, відкриті освітні ресурси та масові відкриті онлайн-курси.

Ключові слова: *інноваційні технології навчання; інтерактивні технології навчання; майбутні інженери; метод проектів; освітнє середовище; професійна підготовка.*

Сучасна вища технічна освіта переживає суттєві трансформації. Стрімкий розвиток інформаційних та телекомунікаційних технологій, вплив яких дедалі більше поширюється на всі сфери соціального життя, відкриває перспективи вдосконалення вищої технічної освіти, обміну науково-навчальною інформацією, з іншого боку спостерігається нестача кваліфікованих інженеротехнічних працівників із професій, що пов'язані із сучасними інформаційними технологіями та функціонуванням ринкової системи [5, с. 90-93].

Проблема формування особистості конкурентноздатного інженера є сьогодні вживою педагогічною проблемою, що потребує серйозного вивчення й вирішення. Її актуальність обумовлена потребою суспільства, що зростає у творчій особистості фахівця; фундаментальною грамотністю, що володіє